

19. rujna 2012.

U očekivanju drugačijeg Sabora

S početkom jesenskog zasjedanja Hrvatskog sabora, **organizacije civilnog društva udružene u Platformu 112 pozivaju sve saborske zastupnike na snažnije zalaganje za otvorenost parlementa prema građanima**. Hrvatski sabor treba osnažiti kao središnju političku instituciju za osiguranje legitimnosti i otvorenosti ukupnog političkog procesa, odgovornog ne samo za izglasavanje zakona, nego i za nadzor izvršne vlasti i ukupno oblikovanje javnih politika.

U skladu s [Deklaracijom o parlamentarnoj otvorenosti](#), globalne [inicijative](#) organizacija civilnog društva za praćenje rada parlamenta, otvorenost se mjeri lakoćom pristupa informacijama o njegovoj ulozi i funkcijama, pripremama zakona i njihovih amandmana, temama i rasporedima rasprava, zapisnicima saborskih tijela i fonogramima plenarnih sjednica i slično. **Građanima je potrebno osigurati pravovremene, potpune i točne informacije o njihovim zastupnicima: čime se bave, kako glasaju, s kime se sastaju, jesu li u sukobu interesa.** Također, parlament treba objavljivati informacije o svom proračunu, administraciji, stručnim službama i ostalim resursima kojima raspolaže i koji mu nedostaju.

Kultura parlamentarne otvorenosti temelji se kako na otvaranju svojih vrata građanima, tako i objavljinjem informacija na lako dostupan i najširem krugu ljudi razumljiv način o svom radu putem medija i vlastitih internetskih stranica. **Uz sva postojeća tehnološka rješenja, uistinu se više ne može prihvati nedostupnost informacija o tome kako je koji saborski zastupnik glasao.**

Napominjemo da se čak devet mjeseci nakon konstituiranja ovog saziva Sabora još ne koristi institut vanjskih članova saborskih odbora – jedinstveni mehanizam za povezivanje zastupnika sa predstavnicima struke i civilnog društva koje o resornim politikama znaju najviše iz vlastitog iskustva. Nakon proljetnih izmjena Poslovnika Sabora, **još se čeka raspisivanje natječaja za vanjske članove svih saborskih odbora**, što je potrebno dodatno regulirati u sklopu najavljenih jesenskih izmjena Poslovnika s fokusom na prilagodbu načina rada Sabora potrebama Hrvatske kao zemlje članice Europske unije. Time bi **vanjski članovi postali standard za sva radna tijela koja se bave sektorskim politikama**, uključujući i odbore za europske integracije, nacionalnu sigurnost i vanjsku politiku te međuparlamentarnu suradnju kojima taj institut sada nije dostupan.

Nadalje, ova je jesen i izvrsna prilika i za **uskladištanje Pravilnika o javnosti rada Sabora s tehnološkim napretkom** kako bi se razvio čitav spektar metoda – od javnih saslušanja i tematskih sjednica, do online savjetovanja s građanima i veće otvorenosti Sabora spram osoba s invaliditetom, mladima i djeci.

U vremenu pred nama bit će potrebno ne samo prilagoditi način rada Sabora u skladu s potrebama Hrvatske kao zemlje članice Europske unije, nego i **osigurati da buduće izglasavanje zakona, nadzor izvršne vlasti i ukupno oblikovanje javnih politika uzme u obzir stavove i mišljenja zainteresirane javnosti**. Stoga ponovno apeliramo da se od ove jeseni napokon prekine s lošom praksom masovne primjene hitne procedure u donošenju zakona te podsjećamo na središnji zahtjev Platforme 112 – **osnivanje nadstranačkog tijela u Saboru koje bi djelotvorno pratilo i utjecalo na stvarne učinke reformi proisteklih iz pregovora u Poglavlju 23**, a kako bi Hrvatska napokon - i u zbilji, a ne samo na papiru - postala zemlja vladavine prava.